

TEABE TELEKRAAT

Nr. 75

15. mai 1998

Möödunud laupäeva hilisõhtu Telemaja 1. stuudios

Urve Tiidus hakkab kohe
punkte jagama.

Pöidlapidajad juubeldavad.

NB! TEADMISEKS LINNATAKSO KASUTAJATELE!

Kõik arusaamatused tellitud taksodega lahendab Linnataksu esindaja Ly tel. 250 58 127

Ida kohtus läänega festivalil "Kuldne Praha"

Heidi Pruuli

4. - 7. mail toimus Prahas muusikafilmi 35. rahvusvaheline festival "Kuldne Praha", mille käigus peeti maha ka ümarlaua-diskussioon "East meets West, Facts not Phrases".

Tšehhide pingutused festivali elus ja õitsel hoida on liigutavad, selle nimel tehakse tööd aasta ringi. Festivali maine sõltub sinna esitatud tööde tasemest ja nimedest, kes oma kohalolekuga üritust kaunistavad. Näis, et sel korral jagus nii üht kui teist. Paljudele muusikafilmitegijatele on saanud heaks harjumuseks kevadet Prahas vastu võtta ja ennast vastu suve uute ideedega laadida.

Festivali võistlusprogrammis osales üle 120-ne töö. Zürii esimees oli ZDF-i kauaaegne muusikajuht **Stefan Felsenthal**, kes aastaid seisis ka EBU muusikaekspertide grupi eesotsas; veel oli züriis mulle tuttavatest nimedest ORF-i režissöör ja produtsent **Franz Wagner**, kes peagi annab Viinist eetrisse Eurovisiooni noorte muusikute võistluse telepildi, ja tuntud Kanada režissöör **Larry Weinstein** (Rhombus Media Inc.).

Samal ajal, kui zürii oma tänamatut tööd tegi (ikkagi 120 filmi!), toimusid suures saalis publikulinastused, kohtumised filmitegijatega. Kõiki töid sai vaadata ka videoraamatukogus.

Kogu üritus jooksis kui kellavärk, mõneti pingutatud tseremoniaalsuse ja pidulikkuse tähe all, mida Zofini lossi kuldne saal ja punane samet justkui esile kutsusid. Korraldajate aupaklikkus "kõrgete" külaliste ees, pikad esitlused, tervitused, isegi kingituste andmine laval käis selle rituaali juurde.

**Omaette etendus oli Ida-Lääne
ümarlaud, ajendatud korraldajate
heast soovist neid kaht maailma
teineteisele lähendada**

Nähtavasti oleks asi paremini õnnestunud, kui juba eos poleks neid sõna otseses mõttes vastakuti paigutatud. Lääs istus laval presiidiumilaua taga, esindatud oma kõige jõulisemate figuuridega - **Dr. Rainer Moritz**, kes sisuliselt kontrollib kogu Euroopa TV-muusika turgu, **Avril Macrory**, praegune BBC muusikaprogrammi juht ja IMZ juhatuse esinaine, **Aarno Cronvall** Soomest ja veel mõned väiksemad tegelased.

Saalis istus igasugust rahvast, ilmselt kohalikke teletöötajaid; Ida, s.t. Moskva, Sankt-Peterburg, Kiiev, Tjumen, Kasahstan, Bosnia-Horvaatia ja mina) pidi järjekorras presiidiumiga ühinema ja oma olukorrast ette kandma.

Tund aega enne üritust toimus instrueerimine (!),

kuidas olla ja kuhu astuda - igaühele oli eraldatud 20 minutit kõneks, videomaterjali näitamiseks ja küsimustele vastamiseks. See nägi välja nagu avalik riigieksam või midagi säärast, kus üks pool teist viisakalt "läbi katsus".

Idaturg pakub huvi

Lääne tootjaid huvitab ilmselgelt suur idaturg miljonite televaatajatega, kellele oma filme pakkuda. Esinejad olid väga erineval tasemel, rearežissöörist kultuuriministrini (kes polnud oma promomaterjali ise näinudki).

Enamik kannatas puuduliku keeleoskuse käes, saamata öieti aru, mida küsitakse. Aga küsiti konkreetseid asju: meediapoliitilist situatsiooni, muusikaprogrammi olukorda läbi saatemahu, -võrgu, finantside ja reitingute - kõike seda, mida kodus oli kästud ette valmistada.

Fakte, mitte sõnavahut, nagu ümarlaua nimigi ütles.

Muusika- ja üldse kultuuriprogrammide olukord on endise N Liidu TV-des teadagi kaastunnet äratav, sest monopoolses seisundis riigitelevisiooni sattumine konkurentsi tingimustesse on endisest ajast tulnud tugevasti traumeerinud.

Kaks-kolm aastat tagasi oleksin ehk selles kooris kõva häälega kaasa laulnud, nüüd mitte, sest meil on - ma tõesti loodan - peataolek juba seljataga. Oleme taas leidmas oma identiteeti avalik-õigusliku teleteenuse pakkujana, ja vastavalt sellele ka käitume.

Info põhjal, mida mul oli oma Ida ja Lääne kolleegidele rääkida, tajusin ise - ja ilmselgelt teisedki -, kummale poole me tegelikult juba kuulume.

Oli komplimente ja koostööettepanekuid

Me oleme väga väike riik ja seetõttu mitte nii ligitõmbavad. Mul oli väga kerge ja hea esineda, videokatkendid **Neeme Järvist** ja **Arvo Pärdist** eristusid teistest programmidest oma sisulise kandvuse poolest. Küsimusi ei olnud, oli komplimente ja koostööettepanekuid, millest siinkohal on veel vara rääkida.

Samal päeval andsin varem kokku lepitud intervjuu Tšehhi TV saatele "Halloo, muusika", kus aeg-ajalt tutvustatakse teiste maade muusikat, seekord siis Eestit. Olime koos saate produtsendi **Vyateslav Zykora**ga intervjuu illustreerimiseks valinud välja seitse videokatkendit: Järvi, Pärdi, "Hiioobi", Tormise, Tamula järvemuusika, setud ja Rannapi; kokku pühendati eesti muusikale 20 minutit. Küsijaks oli festivali kunstiline juht **Jiri Vejvoda**.

Festivali peaauphind

anti Rhombus Media Inc. filmile "The War Symphonies Shostakovich against Stalin" (režissöör Larry Weinstein, Kanada) - sügavalt poliitilisele loole, nagu pealkirjastki paistab. Film oli mõni aeg tagasi Soome TV-s eetris, sisaldab arvukalt arhiivimaterjale ja paljude muude hulgas dirigent **Valeri Gergievi** kommentaare. Larry Weinsteini hiljutistest töödest on tähelepanu ärritanud veel "K. Weill. September Songs" ja "Solidarity Song. The Hans Eisler Story"; neid kõiki ühendab muusiku ja tema ajastu seos, isiksuste traagika poliitilistes tõmbetuultes.

Äramärgitud filmide hulgas oli üks, mille ma juhuslikult olin juba avastanud - ameeriklase **David Aldeni** dokumentaalfilm "Over the top with Franz" ehk kuidas lavastati Schuberti laulutsükli "Talvine teekond" - kaasakiskuv lugu loominguprotsessist, mille käivitab režissööri intrigeeriv nägemus ja asjade sisemusse vaatamise võime.

Võttepaigaks oli mahajäetud vaimuhaigla, mis hiljem reprodutseeriti stuudiosse; laulude esitajateks noor inglise tenor **Ian Bostridge** ja pianist **Julius Drake**. Tulemust sai festivalil ka eraldi filmina näha.

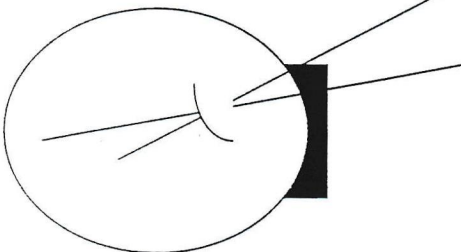
Head televisiooni ei tee sündmused

Tagasiteel kodus ootavatele arvukatele otseülekannetele ja sündmusvõtetele mõeldes meenus mulle Dr. Rainer Moritza lause: "Events does not always make a good television (sündmused ei tee veel tingimata head televisiooni)."

Kohalolek, toimuva võimalikult lai kajastamine on kõigest üks pool meie kohustustest vaataja ees, info ja teavitamise kõrval tuleb talle pakkuda ka kunsti ennast sellises kvaliteedis, mis ta hinge liigutaks, seesmiselt puhastaks, mõtlema paneks.

Selleks peab pakkuja omakorda ise seesmiselt puhas, häälestatud ja laetud olema; vaba rutiinsetest kohustustest, vaba ühe ülesande jaoks. Vaid siis saab ta enesele väljakutseid esitada ja näha, kas temas on veel ainet ja ideid millegi loomiseks - või on temast saanud pelgalt vahendaja ja seeriatootja.

Peaksime selle pärast tulevikus rohkem muretsema.

PERSONALITEATED

Tööleping lõpetati

30.04.1998 energeetikaosakonna tehniku **Ljubov Tšurbakovaga**,

17.05.1998 stuudioosakonna tehniku **Aleksandr Zabeliniga**.

Tööleping sõlmiti

01.05.1998 raamatukogu teatmetoimetaja on **Liina Anier**,

04.05.1998 salvestusosakonna videooperaator on **Martin Orav**.

Aino Sauemägi

TELEFONID

- Uus telefonijaam võimaldab oma abonentidel suunata sissetulevad kõned pärast 3 - 5 kutset abonendi poolt valitud teisele numbrile.
- Uus telefonijaam võimaldab teil oma numbri taha kirjutada nime, toimetuse või talituse.

Täiendav info, soovid ja pretensioonid
telefonil 4744
TELEFONIJAAAM

NB!

Lepingud

Kõikide lepingute puhul peab **originaal** jõudma ETV õigusosakonna juhataja Enn Kopli, **koopiad** peadirektori Toomas Lepa ja rahandusjuhi Anneli Viita kätte.

KALLID

MERIKE JA PIRET!

TÄNAME TEID MEELDEJÄÄVA ÕHTU

EEST

TONDI RATSAMANEEŽIS

JÜRI- JA MARKUSEPÄEVA VAHEL!

OSALENUD

Produtsentide süsteemi põhiprintsiibid

21. - 22. aprillil viibisid Eesti Televisioonis rahvusvaheliselt tunnustatud TV-produtsendid Rosemary Forgan (BBC, Thames TV, Chanel 4, Discovery) ja Graham Addicott (Thames TV, Chanel 4, ITV). Kahe seminaripäeva jooksul tutvustasid nad produtsentide süsteemi rakendamise põhiprintsiipe.

Produtsentide süsteemi rakendamisest hakati BBC-s rääkima viisteist aastat tagasi. Selle süsteemi kasutuselevõtu tingisid eelkõige tehnoloogia kiire areng ning muudatused televisiooniturul. BBC kõrvale ilmusid kiirelt arenevad, konkurentsivõimelised ning väga paindlikult töötavad kommertskanalid ITV, Chanel 4, Thames TV. Et telemaastikul püsima jääda, selleks oli vaja midagi kardinaalset ette võtta.

Esialgu leidsid produtsentide süsteemi rakendamise ettepanekud BBC töötajate hulgas tugevat vastuseisu, sest paljudele inimestele tähendas see töökoha kaotust. Suurt rolli mängis 60 000 liikmega BBC töötajate ametiühing. Loomulikult ei olnud võimalik nii suurt hulka inimesi korrapealt lahti lasta. Koondamised olid rangelt vabatahtlikud. Neile, kes olid nõus lahkuma, määrati suured rahalised kompensatsioonid ja sõlmiti koostöölepingud, milles BBC kohustus neilt viie aasta jooksul teenuseid tellima. Üleminek produtsentide süsteemile võttiski aega viis aastat, selle rakendamine kestab tänaseni.

Õnneks tegutses BBC tollane juhtkond targalt. Nad kulutasid palju jõudu ja energiat inimeste teavitamisele, nende veenmisele uue süsteemi kasuks. Kaasa aitasid lõputud arutelud, koosolekud erinevatel tasanditel, infoleht, videod, e-mail. Kogu seda protsessi võib võrrelda vastassuunalise liikumisega tänaval, kus on tähtis, et kogu liiklus (s.t. informatsioon) kulgeks mõlemas suunas. Just see võimaldas BBC juhtkonnal oma plaanid ellu viia.

Enamus BBC-s töötavatest inimestest on tänaseks uue süsteemiga harjunud ega taha mingil juhul tagasi endisi aegu. Muidugi, on ka neid, kes pole rahul ja leiavad uues süsteemis puudusi.

Suurim saavutus on olnud programmi tootmise kulude märgatav vähenemine

Me ei saa öelda, et Inglismaal kasutusel olev produtsentide süsteem on ainus ja parim, kuid ta on tõestanud oma elujõudu, vähemalt ingliskeelsetes maades nagu Suurbritannia, Austraalia, USA, Kanada. BBC on viimaste aastate jooksul teinud läbi revolutsioonilised muudatused ning arenguprotsess jätkub. Suurimaks saavutuseks on olnud programmi tootmise kulude märgatav vähenemine.

Ümberstruktureerimise tulemusena töötab BBC-s praegu 10 000 inimest endise 60 000 asemel.

BBC on nagu ETV-gi avalik-õiguslik televisioon, ent teda ei rahasta riik. Finantseerimise aluseks on aastamaks, mis laekub igalt telerioomanikult. Seetõttu on vaataja muidugi õigus esitada nõudmisi pakutava programmi suhtes ning programmi kavandamisel tuleb sellega tõsiselt arvestada. Programm peab olema mitmekesine ja suunatud auditooriumi kõige erinevamatele sihtgruppidele.

Üks produtsentide süsteemi eeliseid on see, et nüüd on täpselt teada iga saate ja sarja maksumus.

Varasemal aastail ei osanud BBC peatoimetajad vastatagi küsimusele, kui palju nende programm maksab, sest stuudio, kaamera, kujunduse, rekvisiitide jpm. hinda nende jaoks ei eksisteerinud. Need olid lihtsalt olemas. Nüüd planeerivad osakondade ja peatoimetuste juhid oma tööd pikaajaliselt ette ning teavad täpselt, kes mida teeb, kuidas raha jaotub, mitu võttepäeva või kui palju montaažiaega iga saate peale kulub. Tehnika ning ka võttegruppi kuuluvad inimesed tellitakse kas BBC-st või väljastpoolt - nii, nagu on majanduslikult või ka loominguliselt kasulik.

Saadete maksumus on kindlas seoses saatekava planeerimisega. Paljud Inglismaa telekanalid kasutavad enam-vähem sama skeemi:

6.00 - 7.00 Äriuudised.

Põhjuseks on ärimeeeste päeva varane algus ja nende soov olla enne ärireise, mis tavaliselt algavad varahommikul, informeeritud.

7.00 - 9.00 Hommiku TV

Siin on valdavaks päevauudised, mõnedel kommertskanalitel ka segaprogramm nagu ETV-I.

9.00 - 10.00 Inglismaa tavade kohaselt vaadatakse selles ajavahemikus toiduvalmistamise ja lastesaateid. "Teletupsud" on hommikul isegi kaks korda eetris (7.25 ja 9.30)

10.00 - 19.00 Erinevad õppe-, tervise- ja käsitöösaated. Pärastlõunal kordused (nt. "Dallas" jt.)

19.00 - 21.30 Prime time

Siin on mängus kõige suuremad rahad ning selle aja nimel käib kanalite vahel võitlus ja rebimine auditooriumi pärast. Siia mahuvad uudised, draamad, komöödiad, showd. Igal juhul ootab vaataja sel ajal saateid, mis on ingliskeelsed ja Inglismaast (99%). Väga harva satuvad sellele ajale dokumentaalsaadet, välja arvatud nn. "docusoap" - dokumentaalne seep.

21.30 - 00.00 Hilisõhtune programm

00.00 - 6.00 Öine programm.

Programmi planeerijad on tavaliselt väga hästi kursis vaatajate erinevate gruppide käitumisega, määravaks kujuneb siin London ja selle ümbrus oma 14 miljoni vaatajaga. Kava koostamisel lähtutakse auditooriumi vaatamisharjumustest nii ühe päeva kui ka nädala ulatuses. Vaataja võib olla kindel, et, näiteks, iga päev kell 10.00 leiab ta BBC saatekavast saate toiduvalmistamisest, reede õhtul kell 19.00 komöödiasarja, esmaspäeval filmi jne.

Planeerijad lähtuvad saadete reitingust, mis on ühelt poolt loomulik, ent võib teisalt põhjustada programmi kvaliteedi halvenemise.

Seadusega on sätestatud, et 25% BBC toodangust peab valmima tellimustööna iseseisvatelt produtsentidelt või väikestelt videofirmadelt. Varem BBC vältis väljastpoolt tulevat toodangut. Aja möödudes on aga iseseisvad produtsendid tõestanud oma konkurentsivõimelisust ning neid kasutatakse hea meelega. Hetkel on nende osalusprotsent BBC programmis isegi 27%.

Jätkub järgmises numbris

Vahendanud

Helgi Saar

Saade "Reisile Sinuga" & Maire Aunaste

Teele Karu

Lasnamäe Üldgümnaasiumi 12. a klass

Telemängud on tänapäeval ühed populaarsemad teleloomingu vormidest üle maailma. Algasid need raadioviktoriinide eeskujul, kuid omandasid palju suurema tähtsuse.

Tavaline telemäng kestab kaks-kolm aastat, kuid on palju näiteid, kus need on väga populaarsed aastakümneid järjest. Nii on lood ka saatega "Reisile Sinuga" (mängu ingliskeelne originaalpealkiri on "Date Game"). Seda on mängitud ja mängitakse siiaamaani paarikümne riigi televisioonis üle kogu maailma. /---/ Ja Eestis mängitakse seda ameerika saatejuhi poolt välja mõeldud mängu tänu Maire Aunastele juba viiendat aastat.

Maire on öelnud: *"Ma ei tee seda saadet nende jaoks, kes ütlevad, et see on jama. Ma teen nendele, kes osaleda või vähemalt vaadata tahavad. Inimeste suhtlusring on ju nii piiratud. Istud muudkui oma Väandras või Viljandis ja oled ikka oma pisikeses ringkonnas."*

Paraku aga need, kellele saade ei meeldi, ei mõista, et see polegi neile mõeldud, ja kukuvad vastavalt oma võimalustele pahameelt avaldama.

Telekraadis kirjutatakse: "Voldemar Kolgat ajab "Reisile Sinuga" oksele, sest seal näidatakse vahel nii tobedaid inimesi. Ka tema poolt küsitletud üliõpilased olid öelnud, et televisioon peaks näitama targemaid saateid. Enda töös on Kolga asjad paika pannud: loeng on õnnestunud siis, kui vähemalt kaks üliõpilast selle käigus temasse armunud on." Olen samuti uurinud üliõpilaste arvamusi "Reisile Sinuga" suhtes, aga paraku ei lange need sugugi kokku Kolga küsitluse tulemustega. Ilmselt on viga selles, et mina pole õppejõud ja need, keda küsitlesin, polnud mu õpilased!

Mis aga puutub armumisse, siis näiteks neid noormehi, kes enne salvestuse algust Mairet oodates kõvahäälselt ja siiralt küsivad: "Maire, kallis, kus sa oled?" ja lõpuks Maire saabudes on tohutult säravsilmsed ja kohal peaaegu igal salvestusel, on märksa rohkem kui kaks. /---/

Kindlasti oleks vähem eitavat vastukaja, kui saadet vaataksid ainult need, kellele see meeldib, ja teised teadvustaksid endale, et saade on mäng eelkõige mängijatele, mis lihtsalt teleri kaudu jälgitav. Tõestuseks olgu fakt, et saate salvestused on palju lõbusamad ja huvitavamad kui saade ise ekraanil. Kui eetris näeme saadet igati silutuna ja kohendatuna, siis pühapäeviti kella 16.00-st on võimalik näha seda, mis tegelikult toimub: eksimused, kokutused, koperdamised jm. /---/ Arvestades aga mängija heaoluga, lõigatakse eksimused ja kohmakad kohad välja. Kui tunned, et läksid vastamisega rappa, on sul võimalik lihtsalt uuesti alustada. Vastust võib öelda ka seitse korda - peaasi, et ilusti öeldud saaks. Nagu Maire ütleb: *"Ma ei taha, et te oma võimalused maha mängite."*

Inimesed on äärmiselt üllatunud, kui saavad teada, et vastajad saavad enamuse küsimustest, mis neile saates esitatakse, kaks päeva varem teada.

Erkki Bahovski kirjutab ühes retsensioonis: "Meenub Soome TV-s 1980-ndail aastail nähtud analoogne saade, kus seltskond ikkagi palju loomulikumalt käitus. Saab ju küll. Tuleb ainult stampidest vabaneda."

Proovide põhjal julgen väita, et stampidest vabanemine ei vii küll lähemale loomulikkusele. On täiesti mõeldamatu, et inimesed tulevad, istuvad ja vastavad - jah, nad teevad seda, aga esimesel vastamisel on vastus kõhklev, puudulik, ka lauseehitus jätab soovida. Halvemal juhul ei avane suugi. Vaevalt inimesed vaataksid midagi sellist igal nädalal, isegi kui see kestab vaid pool tundi.

Kummaline, kuid saladus peitub just stampides. Näiteks Londonisse saabutakse neli päeva enne salvestust. Seal on tegevuses suured tiimid, psühholoogid ja sotsioloogid - iga saate naerukoht ja liigutus on ette kirjutatud. Eesti saate proov algab aga kell 11.00 ja salvestus 16.00

Salvestusele eelnevat proovi viib läbi "Reisile Sinuga" väike, kuid vastutulelik, abivalmis ja sõbralik meeskond.

Liikumise juhendaja näiteks palub noormeestel neiuga kohtumisel mitte teha patsutavaid liigutusi õrnema soo tuharatele ega muidu muljuda. Küsimusele: "Miks sa ajad habet?" oli ühel noormehel vastuseks: "Et habeme ja kubeme karvad kokku ei kasvaks." Siin parandas Maire: "Ütle habeme ja kõhukarvad." /---/

Aga näiteks Maire ise, mille järgi valiks tema mehe teisel pool seina?

"No ikka jutu järgi, loomulikult. Sest mitte midagi tähtsat kui mõistus ja hing ja seesmine tuli, mis kõik väljenduvad teksti kaudu, ei ole. Inimesel kas on mõistus ja fantaasia või neid ei ole, ja see tuleb ka meie mängus kohe esimese kahe minutiga välja. Ma püüaksin välja selgitada, missugune ta on, ja ma mõtleksin välja mitte lihtsad küsimused, vaid keerulised, sest tahaksin näha, kas tal on fantaasia ja mängimise soov... Hästi igavad on inimesed, kes võtavad elu liiga tõsiselt." /---/

Kui Aunaste pole täht, siis pole seda küll ükski telenaine. Tal on ka kõik "staari" tunnused: tuntus, skandaalsus, välimus. Kuid milline see täht siis on?

Maire Aunaste: *"Saates "Reisile Sinuga" näen ainult oma imidzit, seal ei ole mul võimalik olla Maire Aunaste. Olekski väga imelik, kui inimene püüaks mingis meelelahutussaates jääda kohutavalt iseendaks. Mina olen nupp, mis liigutab teisi nuppe, ja ei midagi muud. Saates pean ma piltlikult öeldes kogu aeg piitsa andma neile mängijatele, kes ei taha mängida, sest nad on selles rollis esimest korda, ja ma olen sunnitud seda tegema, muidu ei tuleks saatest mitte midagi välja. Siis ma olen selline hästi agressiivne ja kiirustan neid tagant, püüan olla sisemiselt hästi aktiivne ja neile seda peale suruda. Elus ei viitsi ma üldse selline olla. Agressiivsus väljendub minus hästi harva - siis, kui mind vihale aetakse. Nii et - üldiselt ma arvan, et väljaspool saadet olen ma niisugune täiesti tavaline, hall, igav. Selline, et minu mängijad ei tunneks mind väljaspool telemaja ära."*

Mina küll nii ei arva. Olgu Maire nii vaikne ja märkamatu kui tahes, sellist elujõudu on võimatu täielikult varjata. Väljaspool "Reisile Sinuga" saadet on Maire jätnud endast mitte tavalise, vaid toreda, mitte halli, vaid haritud ja mitte igava, vaid intelligentse inimese mulje.

Võiks ju arvata, et lehetöö ja saate ettevalmistamine ja tegemine võtavad endale kogu Maire vaba aja. Maire ise nii ei arva, tema arvates tal ainult vaba aeg ongi. Kuna ta teeb seda, mida tahab, pole ta kunagi tundnud, et **teeb tööd**. Nimetades seda vabaks ajaks, tunneb ta rõõmu, et selle eest ka veel makstakse. /---/

Mairet hinnatakse, sest ta on üks vähesed professionaalseid ajakirjanikke. Maire ise hindab inimestes avalust, elutarkust ja haritust, et saaks nendega rääkida. Talle meeldib väga rääkida.

Ma hindan tema enesekindlust, aktiivsust ja läbilöögivõimet karjääri alal. Imetlen tema sõbralikkust ja võimet kontakteeruda ka täiesti võhivõruga, stiilset välimust ja oskust jätta endast kättesaamatu mulje. Temast lausa kiirgab armastust, hellust ja õrnust. Temas on olemas kõik, millela ideaalset naist ette ei kujutaks.

KEELENÕU

Kuulates-vaadates ETV saateid, märkad paratamatult teatud vahet oma maja esinejate (reporterid, saatejuhid, diktorid) keele ja saatesse kutsutud külaliste või intervjuueeritavate kõnepruugi vahel. Vaieldamatult on telerahva keelekasutus parem. Eks see olegi enesestmõistetav - esinimine on ju nende töö. Intervjuueeritavatel, kes tulevad saatesse oma tööst rääkima, ei ole sageli mingisugust varasemat esinemiskogemust. Seega tuleks nende vigadesse leebemalt suhtuda.

Külalisesinejatele peab telereporteri kõneviis eeskujuks olema. Jutt olgu sujuv, ilma segavate, mõtet lõhkuvate pauside ja parasütsõnadeta.

Üks sääraseid sõnu on **PRAKTILISELT**. Jätame selle sõna, mis lausele midagi juurde ei anna, ära!

Teiseks: kas me mitte liiga palju ei **TEGELE**, selle asemel, et harrastada, töötada, tegutseda jne.?

Ta tegeleb spordiga. Võiks ju lihtsalt teha sporti, sportida.

Ta tegeleb filateeliaga. Ta on filatelist.

Topelt ei kärise

• Tõstatama, sekkuma

Eksitakse säärase sõnadega nagu sekkuma ja tõstatama, kasutades ülestõstatama ja vahelesekkuma.

Erakorraliste valimiste probleemi ülestõstatamine ei ole õige. Tõstatama=üles tõstma.

Kuritegu nõudis vahelesekkumist. Õige on kas sekkumist või vahele astumist.

• Ülivõrre

Oleme sellest kord juba ka rääkinud, ent endiselt kiputakse ütleva *kõige ohtlikem, kõige ilusaim, kõige suurim jne.*, kui ometi peaks ütleva *kõige ohtlikum, kõige ilusam, kõige suurem* või siis lihtsalt *ohtlikem, ilusaim, suurim*, see tähendab kasutades lühikest ülivõrret. Pikk ülivõrre=kõige+keskvõrre.

• Kohe

Nõukogude ajal oli üks moesõnu *koheselt*, kohe ei kasutatud peaaegu üldse. ÕS on liigitanud *koheselt* välditavate sõnade hulka. Vältime meiegi ja kasutame sõnu: *kone, viivitamata, otsemaid, jalamaid, otsekone.*

Vildakile vajunud laused

Startis suursündmus: jüriöö jook.

Ja nahk saab olema õhuke nagu paber.

See häiriks mu hingerahu, mis on niigi rahu.

Taksopark on hõivatud vanade taksode poolt.

Tuleb teha pingutusi inimeste ja arstide poolt.

Mis peaks selliste inimestega juhtuma, kui nendega nii on juhtunud?

Käesoleval aastal saab olema igasuguseid putukaid palju.

Seisame seal, kus koha peal saab istuma publik.

Parimate soovidega

Mai Järvekül

Õnnitleme!

9. mai

Maie Aettik, Malle Puusepp

10. mai

Aarne Rannamäe

11. mai

**Erki Järvi, Ülle Toode,
Jaanus Saar**

12. mai

**Marika Tuus, Vilja Palm,
Meelis Kadastik**

13. mai

Eeva Kannimäe, Milvi Truu

14. mai

Anu Välba

15. mai

**Väino Sika, Indrek Kangur,
Valeri Nuust**

16. mai

Märt Silla, Indrek Treufeldt

17. mai

Marika Rauam, Rene Vilbre

18. mai

**Anu Roots, Neemi Eeljõe,
Arvi Püss**

19. mai

**Aire Kerdi, Peeter Vets,
Heiki Sepp**

21. mai

**Heino Luurmann, Maido
Madisson, Ivi Piho**

TEABETELEKRAAT

on ETV sekretariaadi väljaanne

Vahendanud Lea Arme

tuba 611, tel. 4167

Kaastööd oodatud!